

MORA

REGLEMENTE INTERN KONTROLL

Dokumentbeskrivningar

Policy

En policy ska ange viljeinriktningen för ett specifikt område. Den ska vara vägledande för beslut och styrning. En policy som är av principiell beskaffenhet eller av större vikt ska beslutas av kommunfullmäktige och i övrigt av kommunstyrelsen. En policy gäller tills vidare och bör därför revideras vart fjärde år.

Program

Ett program anger långsiktiga avsikter i en fråga av större vikt. Ett program är mer beskrivande än en policy och mer övergripande än en plan. Om program ska gälla för hela kommunen ska den antas av kommunfullmäktige.

Plan

En plan eller handlingsplan innehåller åtgärder som ska vidtas inom ett särskilt område och syftar till att förverkliga exempelvis mål, policy, lagar mm. En handlingsplan är mer konkret och specifik än en plan och innehåller exempelvis ansvar.

Föreskrifter

Regeringen har i förordningar gett kommunerna rätt att utfärda lokala föreskrifter med mer detaljerade bestämmelser än i förordning.

Riktlinjer

En riktlinje innehåller anvisningar om hur en fråga ska hanteras. Den är vägledande i hur tjänstemän bör agera.

Reglemente

Kommunfullmäktige beslutar hur kommunen ska organiseras och vilka nämnder som skall finnas och hur de skall vara sammansatta. Det är obligatoriskt för kommunfullmäktige att utfärda reglementen för nämnderna. Reglementen är ett regelverk om nämndernas arbetsformer och har till uppgift dels att klargöra befogenhetsfördelningen mellan de olika nämnderna. Kommunfullmäktige beslutar också om sitt eget reglemente s k arbetsordning samt revisionens.

Bolagsordning, ägardirektiv

För de kommunala bolagen motsvaras reglementena av bolagsordning och ägardirektiv. Dessa kommunala aktiebolag ska följa såväl aktiebolagslagen som delar av kommunallagen.

Stadgar

Ett äldre begrepp för riktlinjer är stadgar, vilka antas av fullmäktige. Stadgar används mest i formen av regler för hur en förening eller stiftelse ska arbeta.

Taxor och avgifter

Kommunen har så kallad avgiftsmakt det vill säga befogenhet att ta ut avgifter av enskilda som ersättning antingen för kommunala prestationer eller för rätten att nyttja allmänna platser och inrättningar. Avgift som är privaträttsliga och är grundade på frivilliga avtal kallas avgifter. Avgifter som är offentligrättsliga det vill säga påtvingad prestation med stöd av bestämmelser i en allmän författning kallas taxor. Taxor och avgifter beslutas av fullmäktige.

Arvoden och andra kommunala stöd

Fullmäktige får besluta att förtroendevalda i skälig omfattning får ersättning för sitt uppdrag och därtill uppkomna omkostnader.

Kommunen har möjlighet att ge olika stöd exempelvis till föreningar.

Reglemente för intern kontroll

Fastställd	Fullmäktige 2012-02-13 § 13
Reviderad	-

Produktion	Kommunledningskontoret
Dnr	2011/301 003
Dokument	Witness, KS

Reglemente för intern kontroll

Syfte

- § 1 Reglementet syftar till att säkerställa att styrelsen, nämnderna och de kommunala bolagen upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll, d.v.s. de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:
- *Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.* Innebärande bl.a. att ha kontroll över ekonomi, prestationer och kvalitet samt att säkerställa att fattade beslut verkställs och följs upp i förhållande till fastställda mål.
 - *Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.* Kommunstyrelsen, nämnderna och de verksamhetsansvariga ska ha tillgång till korrekt bokföring samt en relevant och rättvisande information om verksamheten.
 - *Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer och instruktioner m.m.* Detta innefattar lagstiftning såväl som kommunens interna regelverk och policyer.

Tillämpning

Begreppet *rimlig grad av säkerhet* innebär att nämnderna vid utformningen av rutiner ska göra en avvägning mellan kontrollkostnad och kontrollnytta. Vid bedömning av kontrollnytta ska inte endast ekonomiska faktorer vägas in, utan även vikten av att upprätthålla förtroendet för verksamheten hos olika intressenter.

Målet *ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet* innebär bl.a. att ha kontroll över ekonomi, prestationer och kvalitet samt att säkerställa att fattade beslut verkställs och följs upp i förhållande till fastställd åtgärdsplan och mål.

Målet *tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten* innebär att kommunstyrelsen och nämnderna samt de verksamhetsansvariga ska ha tillgång till rättvisande räkenskaper. Därutöver ingår en ändamålsenlig och tillförlitlig redovisning av verksamhetens prestationer avseende kvantitet och kvalitet samt övrig relevant information om verksamheten och dess resursanvändning. Det innebär också säkerhet i system och rutiner, d.v.s. förhindra att kommunen drabbas av extra kostnader på grund av avsiktliga eller oavsiktliga fel.

Målet *efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer, instruktioner m.m.* innefattar lagstiftning såväl som kommunens interna regelverk samt ingångna avtal med olika parter.

Kommunstyrelsen

- § 2 Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att det finns en god intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom kommunen samt att denna rapporterar utifrån kommunstyrelsens behov av kontroll. Kommunövergripande anvisningar ska upprättas.

Tillämpning

Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen 6 kap. 1 § och 3 § ansvar för att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt att ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Denna uppsikt innebär en rätt att göra påpekanden, lämna råd och anvisningar samt, om det är nödvändigt, lämna förslag till fullmäktige om förändringar.

Nämnderna

- § 3 Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda nämnden/bolaget ska se till att en organisation upprättas för den interna kontrollen.

Tillämpning

Nämndernas ansvar för den interna kontrollen anges i kommunallagen 6 kap. § 7. Det är alltid respektive nämnd som har det yttersta ansvaret för att utforma en god intern kontroll. En god intern kontroll förutsätter dokumenterad ansvars- och befogenhetsfördelning samt dokumenterade rutinbeskrivningar.

Varje nämnd ska ha en fastställd rutin för hur planering och rapportering av internkontrollarbetet.

Förvaltningschefen

- § 4 Inom en nämnds verksamhetsområde ansvarar förvaltningschef eller motsvarande för att tillämpningar följs. I detta ansvar ligger att upprätthålla en god intern kontroll.

Tillämpning

Förvaltningschefen svarar för att minst en gång per år skriftligt rapportera till nämnden och ge en samlad bedömning om hur den interna kontrollen fungerar. Allvarligare brott mot den interna kontrollen rapporteras omedelbart till nämnden.

Enhetschefer

- § 5 De verksamhetsansvariga cheferna på olika nivåer i organisationen är skyldiga att följa antagna tillämpningar och anvisningar samt informera övriga anställda om dess innebörd. Vidare ska de verka för att de anställda arbetar mot uppställda mål och att de arbetsmetoder som används bidrar till en god intern kontroll.

Brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till närmast överordnad.

Övriga anställda

- § 6 Övriga anställda är skyldiga att följa antagna tillämpningar och anvisningar i sin arbetsutövning.

Brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till närmast överordnad eller till den som nämnden utsett.

Tillämpning §§ 5 och 6

Avsikten med den interna kontrollen är att eventuella tveksamheter eller direkta felaktigheter ska kunna undanröjas eller stoppas. Syftet med den omedelbara rapporteringen är att man inom förvaltningen omgående ska kunna vidta åtgärder för att komma tillrätta med de fel och brister som har uppmärksammats. Alla brister som hittas i internkontrollarbetet ska dokumenteras.

Styrning och uppföljning av intern kontroll

§ 7 Nämnden ska som grund för sin styrning genomföra risk- och väsentlighetsanalys för sin verksamhet. Varje nämnd har en skyldighet att styra och löpande följa upp det interna kontrollsystemet inom sitt verksamhetsområde.

Tillämpning

Nämnderna ska inom sina organisationer tydliggöra ansvaret för den interna kontrollen och innebörden av denna. De ska också planera och prioritera arbetet med utveckling av rutiner för att stärka den interna kontrollen. Som grund för planering, prioritering och uppföljning av internkontrollarbetet ska en risk- och väsentlighetsanalys göras. Med risk avses sannolikheten för att fel uppstår och med väsentlighet avses de politiska, ekonomiska, mänskliga och tekniska konsekvenserna som uppstår vid fel.

Intern kontrollplan

§ 8 Nämnderna ska varje år anta en internkontrollplan.

Tillämpning

Internkontrollplan för kommande år ska upprättas och antas av nämnden senast under januari månad. Olika granskningsområden bör väljas ut med utgångspunkt från risk- och väsentlighetsanalysen. Kommunstyrelsen har möjlighet att komplettera nämndernas planer med obligatoriska kontrollmoment som gäller för samtliga nämnder.

Internkontrollplan ska minst innehålla:

- Vilka processer (rutiner/system) samt vilka kontrollmoment som ska följas upp.
- Vem som ansvarar för att utföra uppföljningen.
- Kontrollmetod.
- Till vem uppföljningen ska rapporteras och när rapportering ska ske.
- Resultat från genomförd risk- och väsentlighetsanalys.

Uppföljning av intern kontrollplan

§ 9 Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen ska, med utgångspunkt från antagen plan, löpande/periodiskt rapporteras till nämnden.

Tillämpning

Genomförd uppföljning rapporteras till nämnden oavsett utfall. Vid upptäckta brister lämnas också förslag på åtgärder för att förbättra verksamheten. Förvaltningschef ansvarar för rapporteringen till nämnden.

Uppföljningen och rapporteringen av genomförda kontroller dokumenteras i Mora PlusIT.

Nämndens rapportskyldighet

§ 10 Nämnden ska i samband med årsredovisningens upprättande rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till kommunstyrelsen. Rapporteringen ska samtidigt ske till kommunens revisorer.

Kommunstyrelsens skyldigheter

§ 11 Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll. Kommunstyrelsen ska, i de fall behov av förbättringar uppstår, vidta nödvändiga åtgärder.

Tillämpning §§ 10 och 11

Eftersom kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för den interna kontrollen är det viktigt att resultatet av nämndernas uppföljning av interkontrollarbetet rapporteras till kommunstyrelsen. Revisorerna granskar att den interna kontrollen är tillräcklig (kommunallagen kap. 9 § 9).

I samband med bokslutsanvisningarna fastställs när rapport senast ska lämnas. Rapporten ska innehålla omfattning av utförd uppföljning, utfallet och eventuellt vidtagna åtgärder. Rapporten ska också vid behov innehålla förslag på åtgärder för förbättring av kommungemensamma rutiner.

Allvarligare brott mot eller brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till kommunstyrelsen.

Övergripande tillämpning

Med nämnd avses kommunstyrelsen och övriga nämnder, överförmyndaren samt de kommunala bolagen.